

**Uchwała Nr VII/48/2011
Rady Gminy Stara Błotnica
z dnia 31 maja 2011 roku**

**w sprawie uchwalenia i przyjęcia do realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.) i art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.)

Rady Gminy Stara Błotnica uchwala, co następuje :

§ 1

Uchwała się i przyjmuje do realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stara Błotnica.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Roman Popowicz
Roman Popowicz

Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2005r.

Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.).

W/w ustawa definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

Sprawcy przemocy domowej są bezwzględni – zniewalają swe ofiary, stosując wobec nich groźby i demonstracje swej siły. Natomiast ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierne, rzadko sięgają po asertywne, a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą się cechą jest silne poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem.

Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci.

Powodują one bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny.

Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

Mówimy o różnego rodzaju przemocy i tak :

1. Przemoc fizyczna - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych .
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Wszystkie formy przemocy mogą wzajemnie się uzupełniać i przenikać. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz.U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn.zm.)

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi :

- § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.
- § 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.
- § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat.

Narastanie zjawisk przemocy w rodzinie wymaga podjęcia działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Odpowiedzią na tę potrzebę jest Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gminy Stara Błotnica. Jest to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielenie pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Program ma charakter długofalowy, Działania jego obejmują lata 2011-2014. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne :

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z póź.zm.).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn.zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 1982r. Nr 70, poz. 473 z późn.zm.).

Program jest skorelowany z następującymi Programami

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy ;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stara Błotnica , na lata 2005 -2014
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2011;
- Program Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2010 – 2014.

I. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY STARA BŁOTNICA

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31.12.2010 roku Gmina Stara Błotnica liczyła 5.362 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białobrzegach wynosiła 315 osób, z czego jedynie 110 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2010 przeprowadzonych zostało 75 interwencji domowych, w tym okresie założono 15 „Niebieskich kart”, przeprowadzono 5 postępowań przygotowawczych, zgodnie z art.207 Kodeksu Karnego.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2010 roku Komisja wystosowała 17 wezwań do osób nadużywających alkohol, w celu przeprowadzenia rozmów interwencyjno - motywujących. Wobec 7 osób Komisja wystąpiła do Sądu Rejonowego w Grójcu z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31 grudnia 2010 r. 14 % ludności gminy korzystało ze świadczeń pomocy społecznej. W szkołach na terenie Gminy Stara Błotnica niejednokrotnie zanotowano akty przemocy fizycznej i psychicznej. Przemoc fizyczna wyraża się kopaniem, szarpaniem, popychaniem. Przemoc psychiczna to bezustanne wyśmiewanie, poniżanie, wyzwiska.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nie ujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

II. CELE PROGRAMU

Cel główny :

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci oraz poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Powołanie zespołu interdyscyplinarnego

Zadania :

1. Opracowanie strategii postępowania w przypadku rozpoznania i zgłoszenia przemocy domowej.
2. Udzielenie pomocy dziecku i rodzinie zgodnie z planem pomocy zawartym w regulaminie Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.

Działania :

- diagnoza występowania zjawiska przemocy na terenie gminy,
- zintegrowanie działań instytucji lokalnych,
- podział ról i działań,
- monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań,

2. Wzmocnienie wiedzy społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy a także zapewnienie różnorodnych form wsparcia socjalnego osobom doświadczającym przemocy.

Zadania :

1. Udostępnienie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie.
2. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników.
3. Stała edukacja środowiska lokalnego.

Działania :

- rozpowszechnianie biuletynów informacyjnych, ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności,
- dostarczanie społeczeństwu informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie,

- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego, sprzyjających zachowaniom nieagresywnym,
- prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych,
- zwiększenie dostępności do poradnictwa, wiedzy i informacji na temat nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów dla osób dorosłych,
- zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc, z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodziny,
- odseparowanie sprawcy przemocy od ofiar,
- wdrożenie Niebieskiej Karty,
- podejmowanie działań interwencji kryzysowej,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego i socjalnego.

3. Działania edukacyjno – informacyjne w społeczności lokalnej, świadome postawy negujące i przeciwstawiające się zjawiskom przemocy w rodzinie.

Zadania:

1. Realizacja projektów edukacyjno – informacyjnych dla dorosłych i dzieci w zakresie występowania, zapobiegania i ochrony przed zjawiskiem przemocy domowej.
2. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej.
3. Monitorowanie działań prowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania :

- edukacja społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy ze szczególnym uwzględnieniem powstrzymywania przemocy wobec dzieci,
- prowadzenie tematycznych lekcji w szkołach, organizowanie i prowadzenie szkoleń dla instytucji i osób pracujących z dziećmi,
- wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy,
- zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych.

III. ADRESACI PROGRAMU

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z dziećmi (pedagogzy nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia).
4. Przedstawiciele władz lokalnych.
5. Społeczeństwo Gminy Stara Błotnica.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Komisariat Policji
- Szkoły na terenie gminy
- Służba Zdrowia
- Kuratorzy Sądowi

V. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROJEKTU

1. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
4. Pogłębienie wiedzy społecznej o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz pomagającym ofiarom przemocy.
7. Zwiększenie skuteczności działania i dostępności do instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

VI. CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU :

1. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.
2. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
3. Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią.

4. Otwartość i chęć współpracy specjalistów.
5. Silne więzi rodzinne.
6. Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI ZADAŃ :

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy.
2. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
3. Brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów.
4. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.
5. Ubóstwo.
6. Brak infrastruktury socjalnej w gminie.
7. Brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. W ramach środków własnych jednostek / w zakresie zadań statutowych i ustawowych /.
2. Ze źródeł zewnętrznych / w tym środki z Budżetu Państwa – programy / .

IX. MONITORING

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przeszłości.

Ocenę realizacji poszczególnych działań programu w roku kalendarzowym dokonywać będzie Rada Gminy. Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy do dnia 31 maja każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Roman Popowicz
Roman Popowicz